

Veselības ministrija

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA

Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF projekts “Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi”

Liega Zalcmane

Resursu vadības departamenta Projektu vadības nodaļas vadītāja

Tālr.:+371 60008328, e-pasts: liega.zalcmane@vm.gov.lv

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

SAM 9.2.4. "Uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem, jo īpaši nabadzības un sociālās atstumtības riskam pakļautajiem iedzīvotājiem"

9.2.4.1. pasākums "Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi"

9.2.4.2. "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei"

Dalībnieku skaits ESF slimību profilakses pasākumos īpašajās mērķa grupās**:

100 000 4 000 (2018.) / 20 000 (2022.)	16 000 (2018.) / 80 000 (2022.)
---	---------------------------------

Dalībnieku skaits ESF veselības veicināšanas pasākumos īpašajās mērķa grupās:

500 000 10 000 (2018.) / 50 000 (2022.)	90 000 (2018.) / 450 000 (2022.)
--	----------------------------------

Pie ģimenes ārsta profilaktiski izmeklēto skaits mērķa grupās
Dzīvesveida paradumu maiņa ESF projektu darbību rezultātā mērķa grupās

** iedzīvotāji, kuri dzīvo teritorijā ārpus pilsētām ar iedzīvotāju blīvumu zem 50 iedzīvotājiem uz kvadrātkilometru; trūcīgie un maznodrošinātie iedzīvotāji; bezdarbnieki; personas ar invaliditāti; iedzīvotāji, kas vecāki par 54 gadiem; bērni; pārejās riskam pakļautās iedzīvotāju grupas.

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

9.2.4.2. "Pasākumi vietējās sabiedrības veselības veicināšanai un slimību profilaksei"

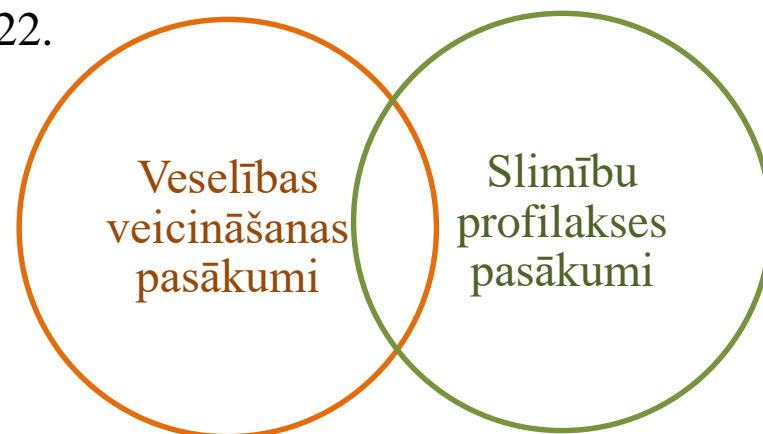
Projektu īstenošanas laiks: 2017.-2019.; 2020.-2022.

Finansējuma saņēmējs: NVPT pašvaldība, SPKC

Apstiprināto projektu skaits (CFLA):

95*(t.sk. SPKC projekts 24 pašvaldībās)

Kopējais finansējums: 38 692 398 *euro* (85%
ESF- 32 888 538 *euro*; 15% VB- 5 803 860 *euro*)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

ESF projekts “Kompleksi veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumi” (9.2.4.1/16/I/001)

Projekta īstenošanas laiks: 01.11.2016.- 31.12.2022.

Finansējuma saņēmējs: Veselības ministrija

Projekta mērķis: uzlabot pieejamību veselības veicināšanas un slimību profilakses pakalpojumiem

Projekta mērķa grupa: visi Latvijas iedzīvotāji, jo īpaši teritoriālās, sociālās atstumtības un nabadzības riskam pakļautās iedzīvotāju grupas

Sadarbības partneri: SPKC, VI, VSMC, Paula Stradiņa MVM, ZVA

Kopējais finansējums: 16 692 798 euro (85% ESF – 14 188 878 euro; 15% VB- 2 503 920 euro)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Izstrādāts **Veselības veicināšanas un slimību profilakses plāns** - plānu paredzēts aktualizēt ik gadu

Izvērtēti pašvaldību projektu darba plāni, apstiprināta **pašvaldībās īstenoto veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu uzraudzības sistēma**. No 2018. gada marta līdz rudenim tiks īstenota pašvaldību sagatavoto pārskatu par projekta ieviešanu izvērtēšana un atzinumu sniegšana par pašvaldībās īstenoto projektu ieviešanas lietderību un efektivitāti

#ES

PAR VESELĪBU

Izstrādāta **web platforma**– www.ESparveselibu.lv

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Kopš 2017.gada maija tiek īstenotas divas **muzejpedagoģiskās programmas** – programma par uztura paradumiem (*pieejama Farmācijas muzejā*) un programma par alkohola lietošanas ietekmi uz veselību (*P.S. Medicīnas vēstures muzejā*)

Kopš 2017.gada novembra P.S. Medicīnas vēstures muzejā pieejama **izstāde “Garīgā veselība”**, kā arī sagatavota **ceļojošā izstāde par depresiju**, kura pieejama eksponēšanai visos Latvijas reģionos

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Pētījumu īstenošana (I)

- Izglītības iestāžu vides kvalitātes un drošuma pētījums
- Procesu atkarību (azartspēles, datoratkarība, jaunās tehnoloģijas u.c.) izplatība Latvijas iedzīvotājiem un to ietekmējošie riska faktori
- Fiziskās aktivitātes veicinošas vides pētījuma veikšana izglītības iestādēs īstenošanai
- Latvijas iedzīvotāju virs darbaspējas vecuma veselību ietekmējošo paradumu un funkcionālo spēju pētījums
- Latvijas iedzīvotāju kardiovaskulāro un citu neinfekcijas slimību riska faktoru šķērsriezuma pētījums
- Pētījums par sāls patēriņu un joda patēriņu Latvijas pieaugušo iedzīvotāju populācijā
- Pētījums par D vitamīna un dzelzs deficītu bērniem un grūtniecēm Latvijā

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Pētījumu īstenošana (II)

- Fiziskā aktivitāte, uztura paradumi un ĶMI 5 - 6 gadīgiem pirmsskolas vecuma bērniem Latvijā
- Pētījums par alkohola un citu atkarību izraisošo vielu lietošanu grūtniecības laikā
- Pētījums par psihisku traucējumu un pašnāvnieciskas uzvedības izplatību Latvijas pieaugušo iedzīvotāju populācijā
- Pētījums par Latvijas iedzīvotāju seksuālās un reproduktīvās veselības ietekmējošiem faktoriem un paradumiem

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Semināri (I)

Īstenotas divu dienu **apmācības pašvaldību deleģētajiem veselības veicināšanas koordinatoriem, pašvaldību atbildīgajām amatpersonām veselības veicināšanas un sabiedrības veselības jautājumos** (apmācības norisinājās 25.-26.11.2017.)

Īstenotas **apmācības Veselību veicinošo skolu tīkla koordinatoriem** (apmācības norisinājās 07.12.2017.)

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Apmācības Nacionālā veselīgo pašvaldību tīkla (NVPT) koordinatoriem

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Apmācības Nacionālā Veselību veicinošo skolu tīkla (NVVST) koordinatoriem

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Semināri (II)

Apmācību organizēšana izglītības iestāžu pedagogiem par veselības izglītības jautājumiem – līdz 2018.gada beigām visā Latvijā plānots apmācīt 1200 pedagogus

Apmācību organizēšana izglītības un sociālo iestāžu ēdināšanas uzņēmumos strādājošajiem pavāriem, pārtikas tehnologiem u.c. speciālistiem, kā arī bērnu aprūpes iestāžu, kas sniedz ģimeniskai videi pietuvinātus pakalpojumus, darbiniekiem un klientiem par veselīga uztura jautājumiem, pedagogiem, ēdināšanas sektorā strādājošajiem

NACIONĀLAIS
ATTĪSTĪBAS
PLĀNS 2020

EIROPAS SAVIENĪBA
Eiropas Sociālais
fonds

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

Programma pirmsskolas un sākumskolas vecuma bērniem un programma pedagogiem par mutes un zobu veselības veicināšanu - līdz 2018.gada beigām visā Latvijā 12 semināros tiks apmācīti vismaz 300 pedagogi un vismaz 1200 nodarbībās tiks aptverti 18 000 pirmsskolas vecuma bērni no 4 gadu vecuma un vispārējo un speciālo izglītības iestāžu 1.-2. klašu izglītojamie

Smēķēšanas atmešanas pilotprojekts - plānots uzsākt 2018.gada martā un līdz 2019.gada sākumam vismaz 600 cilvēkiem būs iespēja iesaistīties atbalsta grupās, lai atmestu smēķēšanu

IEGULDĪJUMS TAVĀ NĀKOTNĒ

Sabiedrības informēšanas kampaņas

Fiziskās aktivitātes veicināšanas kampaņa

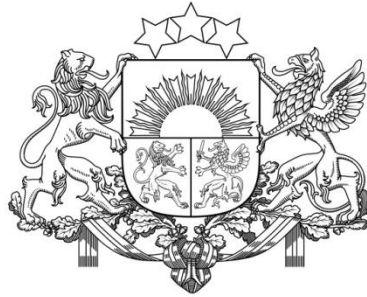
Kampaņa par atkarību izraisošo vielu lietošanas izplatības mazināšanu

Seksuālās un reproduktīvās veselības veicināšanas kampaņa

Psihiskās veselības veicināšanas kampaņa

Veselīga uztura veicināšanas kampaņa

Kampaņa pacientu līdzestības veicināšanai racionālā un ekonomiski pamatotā zāļu lietošanā

Veselības ministrija

Ziņojums par ESF 9.2.4.2. pasākumu saturisko uzraudzību

2018.gada maijs

Veselības ministrija

Veselības veicināšanas un slimību profilakses pasākumu saturiskā uzraudzība

- Sākta 2017.gada 16.oktobrī;
- līdz š.g.maijam veiktas **52 izlases veida pārbaudes**;
- 100% veselības veicināšanas pasākumi (0% slimību profilakses pasākumi), jo pašvaldības pārsvarā īsteno veselības veicināšanas pasākumus (īpaši fizisko aktivitāšu jomā).

Veselības ministrija

Pasākumu atlase

- Pasākumu atlase tiek organizēta Veselības ministrijā reizi mēnesī.
- Atlasē piedalās pārstāvji no VM un SPKC.
- Katru mēnesi pārbaudes tiek veiktas vienā reģionā, kuru nosaka pēc nejaušības principa.
- Atlases veikšanai attiecīgā reģiona projekti tiek iedalīti 3 (trīs) izlases kopās, atbilstoši SAMP 9.2.4.2. projektu riska pakāpēm un pēc nejaušības principa tiek atlasīti **8 (astoņi) 9.2.4.2. pasākuma finansējuma saņēmēju pasākumi:**
  - 4 (četri) no SAMP 9.2.4.2. augsta riska pakāpes projektiem;
  - 3 (trīs) no SAMP 9.2.4.2. vidēja riska pakāpes projektiem;
  - 1 (viens) no SAMP 9.2.4.2. zema riska pakāpes projekta.

Veselības ministrija

Veiktās uzraudzības izlases veida pārbaudes pa reģioniem (laikā no 2017.gada oktobra līdz 30.aprīlim)

N.p. k.	Reģions	9.2.4.2. pasākuma finansējuma saņēmējs	Mēnesis	Skaits
1.	Kurzeme	Brocēnu nov., Grobiņas nov., Rojas nov., Saldus nov., Skrundas nov., Talsu nov., Ventspils pilsēta	Oktobris	7
2.	Latgale	Aglonas nov., Baltinavas nov., Krāslavas nov., Līvānu nov., Rēzeknes nov., Rēzeknes pilsēta, Riebiņu nov.	Novembris	7
3.	Rīga	Ādažu nov., Alojās nov., Ikšķiles nov., Jaunpils nov., Rīga, Salaspils nov., Saulkrastu nov., Tukuma nov.	Decembris	8
4.	Zemgale	Bauskas nov., Jēkabpils pilsēta, Ozolnieku nov., Jelgavas pilsēta, Jelgavas nov., Skrīveru nov., Jaunjelgavas nov., Aknīstes nov.,	Janvāris	8
5.	Vidzeme	Burtnieku no., Valmieras pilsēta, Gulbenes nov., Madonas nov., Alūksnes nov., Naukšēnu nov., Kocēnu nov., Jelgavas nov.,	Februāris	8
6.	Latgale	Balvu nov., Daugavpils nov., Ilūkstes nov., Aglonas nov., Daugavpils pilsēta, Preiļu nov., Rugāju nov., Viļakas nov.	Marts	8
7.	Zemgale	Dobeles nov., Aizkraukles nov., Krustpils nov., Iecavas nov., Rundāles nov., Jelgavas nov.	Aprīlis	6

Veselības ministrija

Veikto uzraudzības izlases veida pārbaužu rezultāti

Kategorijas	Pasākumu skaits
Pasākumam nepieciešami būtiski uzlabojumi	1
Pasākums kopumā ir atbilstošs, ir nepieciešami atsevišķi uzlabojumi	10
Pasākums ir atbilstošs (var tikt ieteikts kā labās prakses piemērs)	41

Labās prakses piemēri:

- **Rēzeknes novads** – Atbalsta grupa ilgtsošajiem bezdarbniekiem par psihoemocionālo veselību un pozitīvu komunikāciju;
- **SPKC organizētais pasākums Ikšķiles novadā** – Nodarbību kopums bērniem un pusaudžiem par pozitīvas savstarpējās komunikācijas veicināšanu un konfliktu risināšanu ņirgāšanās profilaksei.
- **Ozolnieku novads** – Veselīga uztura pagatavošanas apmācības nodarbība
- **Aizkraukles novads** - Kā veicināt spēlēšanās un fantāzijas attīstību psihiskās veselības veicināšanas nodarbība

Veselības ministrija

Fotoattēli no īstenotajiem pasākumiem (1)

Veselības ministrija

Fotoattēli no pasākumiem (2)

Veselības ministrija

Fotoattēli no pasākumiem (3)

Veselības ministrija

Fotoattēli no pasākumiem (4)

Veselības ministrija

Biežākie ieteikumi

- Izmantot daudzveidīgākus informācijas nodošanas kanālus, lai sasniegtu lielāku mērķauditorijas skaitu;
- Pēc pasākuma nodrošināt atsauksmju ievākšanu no pasākuma dalībniekiem;
- Kontrolēt aktivitāšu norisi un sekot līdzī pareizai vingrojumu izpildei;
- Iekļaut nodarbībā praktiskus padomus, ko dalībnieki varētu izmantot ikdienā;
- Pārdomāt nodarbībā iekļauto aktivitāšu apjomu, sniedzot padziļinātāku informāciju par apskatāmo tēmu;
- Izvēlēties šaurāku, konkrētāi pasākuma mērķauditorijai atbilstošu pasākuma tēmu;
- Palielināt atbalstošā personāla skaitu vai dalībniekus dalīt mazākās grupās;
- Plānot pasākumu norisi ilgtermiņā, tādējādi veicinot sasniegtā rezultāta ilgtspēju;
- Nodrošināt atsauksmju ievākšanu no pasākumu dalībniekiem.

I E G U L D Ī J U M S T A V Ā N Ā K O T N Ē

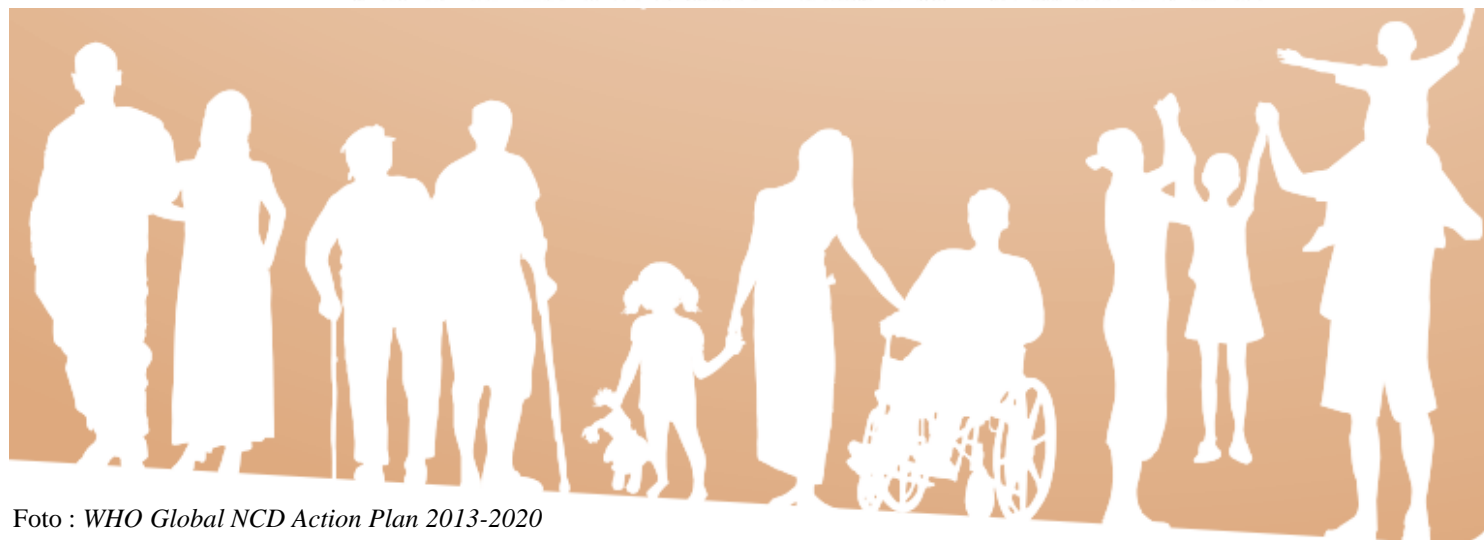

Foto : WHO Global NCD Action Plan 2013-2020

Kontakti:

e-pasts: esfveicinasana@vm.gov.lv

tālrunis: +371 67876195